

Pri tej točki smo plačevali mi leto za letom za Ogrce po mnogo milijonov kron. Torej se vidi tudi iz tega, kako krivična je pogodba z Ogersko. Če se Ogrci ločijo od nas, bodo v tej zadevi mnogo na slabšem, mi pa na dobičku.

Politični ogled.

Katoliško-narodna stranka na Kranjskem je predložila liberalni stranki, da pri prihodnjih dopolnilnih volitvah za deželni zbor — izpraznjena sta dva mandata — postopata skupno proti nemškemu veleposestvu. — Liberalna stranka je ponudbo odklonila. Zvezana je, kakor znano, še sedaj z nemškim veleposestom, zato pač ni bilo upati drugega odgovora. Pripomniti je, da sedijo v katoliško-narodni stranki po večini zastopniki kmetov, v liberalni pa zastopniki mest, ki rajše vlečejo z bogatimi graščaki, nego z ubogimi kmeti. Tako delajo liberalci povsod!

Zborovanje katol. kmetske stranke na Moravskem. V nedeljo dne 16. m. m. je imela zveza katoliških kmetov na Moravskem v Brnu svoje letno zborovanje. Zborovanja se je udeležilo okoli 6000 kmetov. Shod so obiskali tudi: prevz. škof brnski dr. grof Pavel Huyn, poslanci grof Serényi, grof Seilern, dr. Hruban, dr. Koudela, Kobzik, P. Ševčík i. dr. Zborovanje je vodil predsednik zveze, kmet Šamalik. Državni in deželni poslanec dr. Hruban je imel slavnostni govor, ki je bil sprejet z velikim navdušenjem. V svojem govoru je tudi označil stališče proti novoustanovljeni kmečki stranki. Loči nas, je omenil govornik, stališče, ki ga zavzema nova stranka v verskem vprašanju. Ta kmečka stranka se strinja tukaj z liberalci, ki pravijo, da je vera privatna stvar, ki se naj ne nosi v javno življenje. To stališče pa ni pravo. Kajti dandanes, ko se vse, kar se šteje k naprednjakom, bojuje proti katoliški veri, ko se izpodkopava na visokih šolah in mnogih srednjih šolah versko čuvstvo ljudstva ter se razširja verska brezbriznost, dandanes, ko zahteva en del mlajšega učiteljstva javno, naj se odstrani veronauk iz ljudskih šol, ko se dela proti sv. zakonu, podlagi vsake družine in države in ko se s klicem „Proč od Rima“ ne podpira samo ljudstvu škodljiva verska agitacija, ampak tudi domovini in celi državi škodljiva politična agitacija, dandanes, ko se vlačijo v vero politika, je naša dolžnost, potegniti se za to po naših očetih podedovano vero tudi v političnem življenju. Šele prihodnost nam bo pokazala, kaj velikega in važnega smo rešili in ohranili s tem našemu ljudstvu. Če nas ti agrarci pri delu ne bodo motili in ne zadrževali, potem je z njimi skupno delovanje že mogoče. Saj je toliko skupnega dela. Čeravno ne moremo prav uvideti, zakaj se je ustanovila samostojna politična agrarna stranka, vendar mislimo, da to ni nikaka nesreča, kajti mi smo vedno za samopomoč in organizacijo. — Nato je govoril o veri prevz. škof dr. grof Huyn, ki je med občnim odobravanjem naglašal, kako velepomembna so verska načela za narodno in družinsko življenje. Celo veličastno zborovanje pa je vnovič dokazalo, kako močno so ukoreninjena katoliška načela med češkim narodom na Moravskem.

Kmet in socialna demokracija. Pri razpravi v državnem zboru glede zakona proti sladkornim tovarnarjem je govoril zastopnik socialne demokracije dr. Ellenbogen proti zakonu, torej proti kmetom in za bogate sladkorne tovarnarje. Tako je tudi glasoval! Socialna demokracija ima še vedno drznost, pri volitvah se poganjati za kmetske glasove. Tako se je zgodilo tudi v našem mariborskem okraju povodom zadnjih deželnozbornih volitev. Socialni demokratje so hodili po okraju ter beračili za kmetske glasove. Za bodočnost si je treba nasprotovanje socialnodemokratskih poslancev proti kmetskim zahtevam dobro zapomniti.

Kmetski diplomat. Angleški kralj in kraljica sta obiskala nedavno kmetijsko raz-

stavo v angleški grofiji Devonshire. Predsednik razstave, neki inteligentni posestnik, je spremljal kralja in kraljico po celi razstavi. Kraljica, ki je z danskega dvora ter ljubi zelo svojo domovino, je hipoma vprašala predsednika: „Ali ni res, gospod predsednik, najboljšo maslo prihaja iz Danske?“ Predsednik se je globoko priklonil ter odgovoril: „Veličanstvo, Danska daje najboljšo kraljico, najboljšo maslo pa Devonshire.“

Dopisi.

Iz Hajdine. (Nesrečna smrt otroka.) Tukaj je dne 30. marca umrl po groznih bolečinah petletni otrok zakonskih Ules v Hodošah, ki je v neopažanem trenutku spil precejšnjo množino octove kisline (esenca) iz posode, katere stariši niso dovolj dobro skrili pred otrokom. Seveda se bodo morali pred sodnijo zagovarjati. Naj Vam, gospod urednik, povem, kaj mi je pri tem dogodku prišlo na misel! Temu ubogemu otroku je močna kislina prejedla želodec in čreva in ga tako uničila; koliko ljudem na Ptujskem polju pa nesrečno žganje preje njihovo pamet, poštenje, premoženje in življenje! Pač groza je gledati in poslušati ljudi sedaj na polju pri delu: tu Vam pijejo strupeno brozgo ptujskih šnopsarjev ne le „en frakel“, ampak kar za žejo ga vlivajo v se! Res obžalovanja vredno ljudstvo! Toliko delaš in trpiš na polju, pri tem pa s svojimi žulji polniš le nenasiljive žepe posilnemških meščanskih mogotcev, ki ti prodajajo nesrečni šnops, samosebe pa pehaš v nesrečo in sramoto! Ti postajaš vedno bolj revno; oni pa milijonarji! Ubogi Poljanci, kedaj vendar enkrat spoznate svoje zatiralce?

V drugih krajih imajo zlasti letos dovolj dobre jabolčnice, katera delavca pri težkem delu res krepča in mu koristi, na ptujskem polju pa je še mnogo, mnogo posestnikov, ki sploh nimajo sadnih dreves na svojem zemljišču, ali pa le kaj malega, kakor za igračo. Izgovarjajo se, da jabolka na Ptujskem polju ne stori, ko je vendar skušnjava jasno pokazala, kar dotični lahko vidijo na lastne oči pri pridnejših sosedih, da prav dobro rastejo in obrodijo. Seveda na akacijah ali trnih, ki jih vidiš v vsaki vasi vse polno, ne rastejo jabolka! Zato proč s trni, ki že od daleč kažejo nemarnost njihovih gospodarjev, in začnite saditi jabolčna in druga sadna drevesa; sedaj je ravno še čas za to! Potem ne bo treba nikomur segati po strupenem žganju, dobra jabolčnica vas bo krepčala pri delu, sadje polnilo vaše žepe in ne vaših mogočnih sovražnikov; tudi jesih si bote lahko doma napravili iz sadnih tropin, in vaši otroci ne pridejo v smrtno nevarnost, ki jim preti od esenca! Na delo tedaj, dokler pomladanski so dnovi, a delo in trud Vam Bog blagoslovi!

Lehen pri Ribnici. Dne 30. sušca se je vršila izročitev častne diplome častnim občanom imenovanemu g. županu, veleposestniku Jakobu Urbanu. Udeležba občinskega odbora sicer ni bila korporativna, ampak se je sestavila iz občinskih svetovalec, zastopnika šole in predsednika naše Ciril-Metodove podružnice. Prazničen trenutek, ki nas je družil na vsikdar gostoljubnem županovem domu naj bo označen po nagovoru, katerega je imel izročitev častne diplome izvršujoči občinski svetovalec in ki se je prilično takole glasil:

Položaj naše občine takrat, ko je naš sedajni g. župan prevzel vodstvo njenih zadev, res niso bile kaj ugodne in vabljive ter so klicale glasno po krepki roki in resni volji. Zaupanje, katero so občani stavili v osebo g. župana Urbana, je on sijajno rešil, sebi v čast, občini v najboljši prid. Ni čuditi, da je ime vrlega moža še bolj, ko prej, zaslovelo tudi izven mej našega občinskega okrožja ter vsakemu, ki je imel čast, stopiti z njim v ožjo dotiko in imel priliko, se poučiti o njegovih zaslugah, vsiliti največje spoštovanje do njega. Pri vsem in povsod se je kazal namreč njegov jasen duh in blag značaj, ki se je posebno izraževal v odlični srčni dobroti. Svojih koristi ni iskal nikjer in nikdar. Vsa njegova početja

so bila tako čista, kakor je čista voda v potokih njegovega domačega kraja, prelepega zelenega Pohorja. Pri g. Urbanu se je pač vresničil Gregorčičev izrek „Mož stori ne samo, kar veleva mu stan — kar more, to mož je storiti dolžan“. Glede na velike zasluge, katere si je g. župan Urban pridobil posebno s svojim vestnim delovanjem za korist lehenske občine, je tedaj njen odbor v seji dne 28. listopada p. l. enoglasno sklenil, podeliti mu najvišjo odliko, katero ima občina na razpolago: Imenovati ga častnim občanom! Mi pa, ki smo odposlani na Vaš dom, da Vam, g. župan, danes izročimo častno diplomu, Vas prosimo: Vzamite jo od vdane Vam občine kot najhno vidno znamenje njene hvaležnosti, priznanja in globokega spoštovanja. Na mnoga in srečna in zlata leta!

Po tem nagovoru je drugi občinski svetovalec izročil slavljencu častno diplomu, katero je prejel on z izrazom zahvale. S častitko g. županu, njegovi blagej gospej in prisotni hčerki je končal oficijelni del.

Pri gostoljubnosti županovih ni bilo drugače, kakor da smo okrog bogato obložene mize pri rujni kaplici se mudili do blizu noči. Padla je pri izborni volji vseh marsikatera šaljiva. Napilo se je pri obedu gosp. županu Urbanu in v drugem govoru gospej županji, ki pri vzgoji svojih otrok vedno upošteva narodnost. Vsa čast! Sklepetamo to poročilo z že poprej navedenimi besedami: Na mnoga in srečna in zlata leta!

Pri tej priliki še pripomnimo, da se je ta častna diploma prav okusno in po primerni ceni naredila v Cirilovi tiskarni v Mariboru, katero v tem oziru najtopleje priporočamo.

Dobrna pri Celju. Cim bolj se približujejo občinske volitve, tem jasnejše postajajo meje, ki ločijo duhove na Dobrni. Med tem pa, ko gredo naši nasprotniki v boj z nejasnimi cilji, imamo mi natanko določen cilj in zato ga bomo tudi dosegli. Vsak nemškutar zasleduje svoje osebne koristi in posebne namene, skupno imajo samo to, da mora biti znanprej na Dobrni nemški župan in nemški načelnik krajnega šolskega sveta in da mora biti nova nemška šola, ki bi Dobrnčanom naložila na rame velikanske stroške; mi pa vemo, da moramo vreči ob tla tuje privandrovce, kateri so nam nasprotni in kateri so zanesli med nas plevel nemškutarije in brezverstva. Naš bojni klic je torej ta: Proč s tujimi privandrovci, kateri so naši sovražniki, proč z brezversko nemškutarijo! Slovenska Dobrna naj ostane domačemu, vernemu, slovenskemu ljudstvu!

Kakor povsod po lepi slovenski zemlji, začel se -e tudi na Dobrni šopiriti tuj življenj, od nikogar poklican, ampak privandran s trebuhom za kruhom. Pa komaj se je najedel slovenskega hruba, že ni več zadovoljen. Ni mu dovolj, da ga trpimo med seboj kot tuje, ne, on hoče biti gospodar in mi mu naj služimo. Kot mirne slovenske duše trpimo tuje ljudi med seboj, da še več, tudi spoštovali bi jih, a tudi mi smemo zahtevati, da tujec spoštuje nas, ker slovenska zemlja je naša lastnina. Da bi pa v naši hiši zapovedoval in nas izpodrival z lastne zemlje, da bi v slovenski občini gospodaril s slovenskim denarjem, to je tudi najmirnejšemu človeku preveč. Komaj da so torej tujci izdali svoje namene, da hočejo oni postati gospodarji na Dobrni, nastal je vihar, ki ga niso pričakovali. Mislili so, da jim bo Dobrna padla v naročje kakor zrelo jabolko, a grozno se bodo zaračunali. — Ne imenujemo nikogar, ker vemo, da so tudi poštene med njimi, čeravno jih je malo, a kateri bo vlekli z nemčurji, tisti bo tudi enako usodo užival z nemčurji. Naj se torej o pravem času ločijo od njih, da vemo pri čem da smo.

Drugo, čemur velja naš boj, je brezverski duh, ki se seje med verno slovensko ljudstvo. In sedaj se hoče to brezverstvo vtihotapiti tudi v občinski odbor! Dobrnčani! Ozrite se enkrat okrog sebe in pogledajte, kako kaj spolnjuje nemčurstvo dolžnosti do Boga in do katoliške cerkve! Kedaj jih pa vidite v